

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 99/2023
22.02.2023.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Милене Рашић, Дубравке Дамјановић, Бате Цветковића и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Немањом Симићевићем, као записничарем, у кривичном предмету окривљених АА и ББ, због кривичног дела пореска утаја у продуженом трајању из члана 229. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. и 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Милољуба Јовичића, поднетом против правноснажног решења Основног суда у Ивањици Кв.бр.104/22 од 19.12.2022.године, у седници већа одржаној дана 22.02.2022. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Милољуба Јовичића па се **УКИДА** правноснажно решење Основног суда у Ивањици Кв.бр.104/22 од 19.12.2022.године и предмет враћа другостепеном суду на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Основног суда у Ивањици К.бр.48/20 од 20.10.2022.године, окривљеном ББ су досуђени тошкови кривичног поступка у износу од 414.157,60 динара а окривљеном АА у износу од 397.983,20 динара, док је захтев адвоката за исплату трошкова одбране окривљених преко утврђеног износа одбијен као неоснован.

Решењем Основног суда у Ивањици Кв.бр.104/22 од 19.12.2022.године, делимично је усвојена жалба браниоца окривљених АА и ББ, па је преиначено решење Основног суда у Ивањици К.бр.48/20 од 20.10.2022.године у погледу износа досуђених трошкова, тако што је окривљеном ББ досуђено на име трошкова кривичног поступка износ од 582.398,00 динара а окривљеном АА износ од 580.398,00 динара, док је захтев браниоца окривљених за досуђивање трошкова преко утврђеног износа, одбијен као неоснован.

Истим решењем, досуђен је окривљенима износ од 12.275,00 динара, на име састава жалбе, који износ пада на терет буџетских средстава.

Против правноснажног решења Основног суда у Ивањици Кв.бр.104/22 од 19.12.2022.године, захтев за заштиту законитости је поднео бранилац окривљених АА и ББ, адвокат Милољуб Јовичић, због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, преиначи побијано решење у ставу другом тако што ће окривљенима досудити трошкове поступка на име одбране пред финансијском полицијом у износу од по 56.700,00 динара и трошкове одбране од стране браниоца адвоката Драгана Палибрка у износима од по 93.269,00 динара а који су тражени захтевом за накнаду трошкова, увећане за трошкове састава овог захтева у износу од по 24.700,00 динара или да укине побијано решење и списе предмета врати Основном суду у Ивањици на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Милољуба Јовичића је основан.

Основано бранилац окривљених у поднетом захтеву указује да је побијаним решењима на штету окривљених учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер окривљенима нису признати трошкови који су настали приликом одбране од стране браниоца пред финансијском полицијом.

Из списка предмета произилази да је решењем Основног суда у Ивањици К.бр.48/20 од 05.05.2021.године, према окривљенима ББ и АА обустављен поступак на основу члана 352. у вези члана 49. ЗКП због продуженог кривичног дела пореска утаја у продуженом трајању из члана 229. став 2. у вези става 1. КЗ у саизвршилаштву у вези члана 33. и 61. КЗ. Након тога, окривљени су преко браниоца адвоката дана 30.12.2021. године поднели захтев за накнаду трошкова кривичног поступка у укупном износу од по 613.417,08 динара, у којем су опредељени трошкови који се односе на награду и нужне издатке браниоца у складу са важећом Адвокатском тарифом.

Одлучујући о поднетом захтеву за накнаду трошкова поступка, Основни суд у Ивањици је решењем К.бр.48/20 од 20.10.2022.године исти делимично усвојио и одредио исплату трошкова поступка, и то окривљеном ББ у износу од 414.157,60 динара и окривљеном АА у износу од 397.983,20 динара, док је поднети захтев у преосталом делу одбијен као неоснован, при чему је у првостепеном решењу детаљно наведено за које процесне радње на име одбране окривљених браниоцу припада награда и у којим износима у складу са важећом Адвокатском тарифом према висини запрећене казне за кривична дела за која су окривљени гоњени, као и који нужни издаци припадају браниоцу, а наведено је и који трошкови нису признати и досуђени и из којих разлога.

Другостепени суд је, одлучујући о жалби браниоца окривљених изјављеној против првостепеног решења, делимично усвојио жалбу браниоца и преиначио првостепено решење, тако што је окривљеном ББ досуђено на име трошкова кривичног поступка износ од 582.398,00 динара а окривљеном АА износ од 580.398,00 динара, наводећи да окривљенима правилно нису признати трошкови поступка на име награде браниоцу за присуство на саслушањима окривљених пред Одсеком Пореске полиције Чачак јер суд није у обавези да надокнади трошкове настале изван кривичног поступка, односно трошкове настале пред другим органом. Поред тога, другостепени суд је закључио да правилно првостепеним решењем нису признати трошкови поступка на име ангажованог браниоца адвоката Драгана Палибрка сматрајући да је одбрана обезбеђена када у поступку учествује један од бранилаца.

У списима предмета постоји записник о саслушању окривљеног АА, сачињен дана 30.08.2016.године и записник о саслушању окривљеног ББ сачињен дана 12.09.2016.године пред Одсеком Пореске полиције Чачак, због кривичног дела пореска утаја у саизвршилаштву из члана 229. став 2. у вези став 1. у вези члана 33. КЗ, те на оба саслушања присуствовао изабрани бранилац окривљених, адвокат Милољуб Јовичић.

Према одредби члана 265. став 1. ЗКП, када се обустави кривични поступак или се оптужба одбије, или се окривљени ослободи од оптужбе, изрећи ће се у решењу, односно у пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до 6) ЗКП, нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца падају на терет буџетских средстава.

Одредбом члана 261. став 1. ЗКП, одређено је да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка, док је ставом 2. тачка 7) истог члана прописано да трошкови кривичног поступка обухватају награду вештаку, награду стручном саветнику, награду и нужне издатке браниоца, нужне издатке приватног тужиоца и оштећеног као тужиоца и њихових законских заступника, као и награду и нужне издатке њихових пуномоћника.

Одредбом члана 2. став 14. ЗКП, одређено је значење израза „поступак“ који се односи на предистражни поступак и кривични поступак.

Када је реч о трошковима који се односе на награду браниоца за радње предузете пред Одсеком Пореске полиције Чачак, односно за одбрану окривљених на саслушањима пред тим органом дана 30.08.2016.године и 12.09.2016.године, несумњиво је да се ради о трошковима насталим поводом кривичног поступка, с обзиром на то да се записници о доказним радњама које су предузете пред тим органом, под условима прописаним Закоником о кривичном поступку, могу користити као доказ у кривичном поступку.

Имајући у виду наведено, Основни суд у Ивањици је решењем Кв.бр.104/22 од 19.12.2022.године, којим је као неоснована одбијена жалба браниоца окривљених изјављена против првостепеног решења у делу којим је одбијен захтев окривљених за исплату трошкова кривичног поступка насталих пред Сектором пореске полиције Чачак,

повредио одредбу члана 261. став 2. тачка 7) ЗКП, јер се ради о трошковима насталим поводом поступка, у складу са одредбом члана 261. став 1. ЗКП, на чију накнаду по закону има право.

Како је, побијаним правноснажним решењем учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, а на шта се основано указује у поднетом захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, то је Врховни касациони суд усвојио као основан захтев и на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП укинуо побијано правноснажно решење Основног суда у Ивањици Кв.бр.104/22 од 19.12.2022.године, те списе предмета вратио другостепеном суду на поновно одлучивање у смислу разлога изнетих у овој пресуди, при чему ће суд у поновном поступку отклонити повреду закона на коју му је указано овом пресудом, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, за коју ће дати јасне и аргументоване разлоге.

Записничар-саветник
Немања Симићевић, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић